

بررسی تطبیقی مناجات خواجه عبدالله انصاری و فغان نامه گرگوار ناکاتسی

نجمیه کریمی

کارشناس زبان و ادبیات فارسی، آموزش و پرورش اصفهان

چکیده

فرهنگ عامه و ادبیات شفاهی دو ملت ارمنی و ایرانی تاریخچه‌ای طولانی دارد. همسایگی ملت ارمنی در کنار اقوام ایرانی و سلطه ایران بر این قوم، برای روزگاران طولانی و نیز شرایط سیاسی و اقتصادی مشترک میان این دو، تأثیر عمیقی در سرنوشت سیاسی و زندگی فرهنگی و معنوی هر دو ملت گذاشتند. روابط فرهنگی دو ملت از ابتدای شکل‌گیری تدریجی هویت آنها آغاز شده و تا دوران ما ادامه پیدا کرده است. در این مقاله، به بررسی تطبیقی فغان‌نامه گرگوار و مناجات‌های خواجه عبدالله انصاری پرداخته می‌شود. این تحقیق با روش توصیفی - تحلیلی به هدف آشکار کردن شباهت‌ها و تفاوت‌های دیدگاه‌های دو شخصیت، به منظور افزایش آگاهی از ادیان ابراهیمی انجام شده است. از مجموع مباحث نتیجه می‌شود که آراء ناکاتسی و خواجه عبدالله انصاری، در موارد بسیاری یکسان یا شبیه هستند. ریشه مشابهت دستورات سلوکی گرگوار و خواجه این است که خواستگاه معرفتی آن دو، ادیان آسمانی مسیحیت و اسلام است که بر اساس فطرت مشترک انسانی است. بازگشت تفاوت مکتب خواجه و گرگوار به این است که مکتب عرفانی خواجه نسبت به مکتب گرگوار پیشرفته‌تر است.

واژگان کلیدی: ادبیات تطبیقی، خواجه عبدالله انصاری، مناجات، فغان نامه، گرگوار ناکاتسی